

Modell Ö 11 635

Linjeskepp om ca 70 kanoner, troligen från perioden 1660-1690

Skala: kan vara 1:60

Modellen visar en större tvådäckare med 26 bredsidesportar på nedre däck och 24 eller 26 portar på övre. Längd:bredd-proportionerna synes vara drygt 4:1 (den på registerkortet angivna längden 838 mm förmodar jag är total längd och jag har från detta uppskattat längd över stäv till drygt 800 mm). Större skepp med sådana proportioner byggdes främst under perioden 1660-90.

Ö 11 635 har på registerkort och utställningsskylt angivits i skala 1:48 överensstämma med det 1681 byggda 50-kanonersskeppet Wachtmeister, konstruktör Francis Sheldon. Detta är inte fallet; detta skepp var 130 fot långt och 30 fot brett och i skala 1:48 är denna modell med en bredd på 202 mm ca 32,5 fot bred. Vad värre är: Wachtmeister kan inte ha haft mer än 20 bredsidesportar på vardera däck. Med 26 portar på nedre däck är det fråga om ett stort skepp med åtminstone 70 kanoner.

Modellen ingick i köpet från Francis Sheldon 1801 då den inte närmare identifierades. Byggnadstekniken avviker påtagligt från alla andra sheldonska modeller. Det finns av dessa skäl anledning att misstänka att den inte motsvarar något skepp som denna familj byggt utan att den på ett eller annat sätt övertagits från en annan byggmästare. Linjeskepp med en längd som är drygt fyra gånger bredden och tillräckligt många portar finns i betydande antal från 1660- och 1670-talen men om vi dessutom ställer kravet att modellen ska ha en vettig skala (1:48 eller 1:60) i proportion till ett verkligt skepp så krymper urvalet drastiskt. Den mest rimliga kandidaten blir Carolus, 1678, byggt av Robert Turner i Stockholm. Dess dimensioner var 166 respektive 40 fot (uppgifter i vissa listor om längd på 160 fot är mindre sannolika), vilket omräknat i skala 1:60 blir 821 mm respektive 198 mm. Detta stämmer bra med modellen (bredden 202 mm bör vara på bordläggning och en skillnad på 4 mm till bredd på spant är korrekt). Helt uteslutna är inte heller Sverige och Göta Rike från 1684 (båda något större), åtminstone inte om man föreställer sig att Ö 11 635 är en projektmodell som modifierades när bygget verkställdes.

Det finns inget starkt skäl för att på utställningsskylten ange något bestämt skepp som identiskt med denna modell. Vad som ovan anförts är ett hypotetiskt resonemang. En eventuell linjeritning av modellen skulle kanske avslöja mer om dess ursprung.